

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 12 Eylül 2024

Sayı: 6646

16240

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

Ülkemizde özellikle 1970'li yılların ortasından itibaren kent nüfusu ve araç sayısı hızlı bir biçimde artış göstermiş, ancak buna karşın kentiçi toplu taşıma altyapısı yeterince oluşturulamamıştır. Bunun bir sonucu olarak, toplu taşımada en sık kullanılan sistem otobüs olmuştur.

Uzun yıllar ihmal edilmiş olan kent içi raylı ulaşım sistemleri, ülkemizde son yıllarda yoğun bir şekilde tercih edilmeye başlanmış, özellikle günümüzde raylı sisteme sahip olan kentlerin sayısında önemli artışlar kaydedilmiştir. Ancak, birçok kentte gerçekleştirilen/gerçekleştirilmek için proje üretilen raylı sistemlerin yapım maliyeti diğer sistemlere nazaran yüksek olduğundan bu projelerin finansal sürdürülebilirliği sağlanamamış ve belediyeler mali yük altına girmiştir.

Kentiçi ulaşım sistemlerinin tasarlanarak yapılması işi kanunen Belediyelerin sorumluluğunda bulunmasına karşın, 2010 yılında bakanlığınızın görev ve yetkilerini düzenleyen 655 sayılı Kanunun Hükmünde Kararname'de değişiklik yapılmış ve Belediyelerin talebi, Bakanlar Kurulu'nun uygun görmesi halinde yatırım tutarı belediye tarafından geri ödenmek üzere devam eden metro projelerinin Ulaştırma Bakanlığınca yapımının üstlenilmesi sağlanmıştır. 2010/1115 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla uygulamaya başlanılan sistemde belediye tarafından planlanan metro yatırımları, yapım, devir ve geri ödeme şartlarını içeren bir protokol ile Ulaştırma Bakanlığına devredilmekte, yapımı tamamlandıktan sonra geri ödemeler ise Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından takip edilmektedir. Bu bilgiler çerçevesinde;

1. Önergenin yanıtladığı tarihe kadar olan dönemde, hangi raylı sistem yatırımları belediyeler tarafından başlatılmış olmasına rağmen bakanlığınız tarafından tamamlanması için devir kararı alınmıştır? Devir tarihi itibarıyla, projelerin ilerleme seviyesi kaçır?
2. Bu projelerin devir tarihinde tamamlanma oranı nedir, yüzde kaç tamamlanmıştır? Her proje ayrı ayrı gösterilmek üzere; uzunluk, istasyon sayısı ve yolcu/gün istatistikleri nelerdir?
3. Yapımı, Bakanlığınız uhdesinde gerçekleştirilen ve yapımı halen devam eden projelerden her birinin her bir yıl için maliyeti ne kadardır, ayrılan ödenek tutarı nedir?
4. Devredilen projeler hakkında bakanlığınız ile ilgili belediyelerle imzalanan protokoller uyarınca yapımı tamamlandıktan sonra geri ödemesi başlayan proje ya da projeler var mıdır? Var ise bakanlığınıza bugüne kadar ne kadar ödeme yapılmıştır?

5. Bakanlığınız ile yapılan protokollerde, belediyelerin yetki ve sorumluluklarını belirleyen ve çalışma alanlarına ilişkin görevler bulunmakta mıdır? Bulunuyor ise içerikleri nelerdir?
6. Devir tarihi itibarıyla, her bir proje ayrı ayrı gösterilmek üzere yapılan proje revizyonu ve optimizasyon çalışması var mıdır? Var ise bunlar hangileridir?
7. Devir tarihi itibarıyla, söz konusu projeler için kamulaştırma vb maliyeti nedir? Bu projelere ilişkin maliyetler nedir?
8. Bakanlığınız tarafından yürütülen bu projelerin bitirilmesi için öngörülen tarihler nedir?
9. Bakanlığınız uhdesine devredilmeyen, ancak belediyelerin öz kaynakları veya dış kredi ile süren projeler hangileridir? Projelerin her biri ayrı ayrı gösterilmek üzere geldiği son durum ve maliyeti nedir?